

Zwemmen met blauwalg in de Westpolderplas

Wouter van den Broek

Onderzoeksvraag

Wat wordt er gedaan aan de waterkwaliteit van de Westpolderplas en is deze geschikt voor de functies van de plas?

Gebiedsbeschrijving

De Westpolderplas is een natuur- en recreatieplas gelegen aan de noordzijde van Etten-Leur. De **plas** is eind 1997 gegraven ten behoeve van zandwinning voor de woonwijk 'de Keen'. Sinds 2001 is de Westpolderplas als zwemplas opgesteld. Het water in de plas wordt enkel gevoed door **kwel** en regenwater, maar aan de noordzijde van de plas bevindt zich ook een wateraflaat, voorzien van terugslagklep, die in natte periodes en in de winter gebruikt wordt om het waterpeil te verlagen. De plas bestaat uit een zwemzone (bovenin figuur 1), een natuurzone (onder de zwemzone in figuur 1) en een moeraszone (gedeeltelijk rechts te zien in figuur 1) en heeft een totale oppervlakte van 8 hectare. De moeraszone dient als helofytenfilter (een filter dat wordt gebruikt om m.b.v. helofyten afvalwater te zuiveren). De plas krijgt dagelijks veel bezoekers en is ook een populaire zwemplek.^{[1][2]}

Figuur 1: De Westpolderplas.^[3]

Resultaten

In de Westpolderplas wordt het water regelmatig gecontroleerd. Het zwemwater wordt minimaal 1 keer per maand gecontroleerd door waterschap Brabantse Delta. Ook vindt er in april een verplichte controle plaats vóór de start van het zwemseizoen. In 2007 is in opdracht van de gemeente de zwemzone leeggepompt, de bovenste bodemlaag verwijderd en het strand opgeschoond. De vegetatie in de plas is goed ontwikkeld. In de natuurplas is vegetatie tot op 3 meter diepte aanwezig. De grote hoeveelheid kranswieren toont aan dat het ecosysteem van de plas nog in ontwikkeling is. In en rond de Westpolderplas zijn grote populaties van vogels en **vissen** te vinden. Ook is er sprake van een grote diversiteit aan soorten. Vogels op het strand en in de zwemzone zorgen helaas wel voor bacteriële verontreiniging van het water. Het helofytenfilter is een belangrijke oorzaak van de grote hoeveelheid vogels en kan daardoor een bron van bacteriën vormen. Dit hangt o.a. samen met de doorstroming en **verblijftijd** in het filter. Verder kunnen bezoekers, honden en paarden hier ook aan bijdragen.

Figuur 2: De Westpolderplas zoals weergegeven in google maps^[4]

Één van de bacteriën die veel aangetroffen wordt in de plas zijn **cyanobacteriën (blauwalg)**. Een mogelijke oorzaak is dat het circulatiesysteem niet optimaal is, in 2007 zijn er namelijk drijfvlagen van blauwalg geconstateerd. Deze toxische bacteriën zorgt voor gezondheidsrisico's. Ook zijn er in het verleden meldingen gedaan over zwemmersjeuk, wat veroorzaakt wordt door cercariën (parasieten die te vinden zijn in de darmen van honden en vogels). In 2006 is er door de beheerder zeelt uitgezet in de plas. Deze vissen werden gebruikt als bestrijding van cercariën.^[2]

Figuur 3: Bij mooi weer wordt de Westpolderplas door veel mensen bezocht.^[5]

Conclusie

De vegetatie in de Westpolderplas is goed ontwikkeld en er bevinden zich veel dieren. Dit betekent dat de plas goed functioneert als natuurgebied. De aanwezigheid van zoveel dieren heeft helaas wel nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het zwemwater. Dit is te zien aan de aanwezigheid van blauwalg en cercariën. Er wordt aandacht besteed aan het bestrijden hiervan maar tot nu toe is er nog geen blijvende oplossing gevonden. Vooral het regelmatig opschonen van het strand en het verkleinen van de vogelpopulatie zijn belangrijke aandachtspunten.^[2]

Referenties

- ^[1] zwemwater.nl 27 nov. 2015, <http://www.zwemwater.nl/details/zwemplek/1974/algemeen>
- ^[2] Waterschap Brabantse Delta, Zwemwaterprofiel De Westpolderplas, jun. 2008, <http://212.159.219.85/zwr/api/files/6255409>
- ^[3] Google Maps, 27 nov. 2015, <https://www.google.nl/maps/@51.5956672,4.6537856,17z>
- ^[4] BNDeStem, 20 aug. 2011, <http://www.bndestem.nl/regio/etten-leur/turfvaart-wil-jachthaven-uitbreiden-1.671635>
- ^[5] Bode, 3 jul. 2012, <http://internetbode.nl/ettenleur/zwemwaterkwaliteit-westpolderplas-prima/>